

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

ТРЕТ КВАРТАЛ, 2015 ГОДИНА

октомври 2015 година

Резиме на резултатите¹

Кредити на претпријатијата

- Кредитна политика: натамошно нето-олеснување на кредитните услови, позасилено во споредба со претходната анкета.
- Кредитна побарувачка: натамошно нето-зголемување на побарувачката на корпоративните кредити, речиси исто во споредба со претходната анкета.
- Очекувања за четвртиот квартал на 2015 година: нето-олеснување на кредитните услови, речиси исто како и очекувањата во претходниот период, во услови на натамошни очекувањата за раст на побарувачката на корпоративни кредити.

Кредити на населението

- Кредитна политика: натамошно нето-олеснување на кредитните услови, но послабо во споредба со претходната анкета, како резултат на послабото нето-олеснување кај потрошувачките кредити.
- Кредитна побарувачка: натамошно зголемување на побарувачката на кредити на нето-основа, посилено во однос на претходната анкета, посебно нагласено кај потрошувачките кредити.
- Очекувања за четвртиот квартал на 2015 година: нето-олеснување на кредитните услови, умерено посилено во однос на очекувањата од претходната анкета, особено кај станбените кредити, при понатамошен раст на вкупната побарувачка.

Дополнително прашање

- Најголем дел од банките не очекуваат поголемо влијание од промените кај задолжителната резерва² врз движењето на кредитната активност и активната каматна стапка во четвртиот квартал на 2015 година.

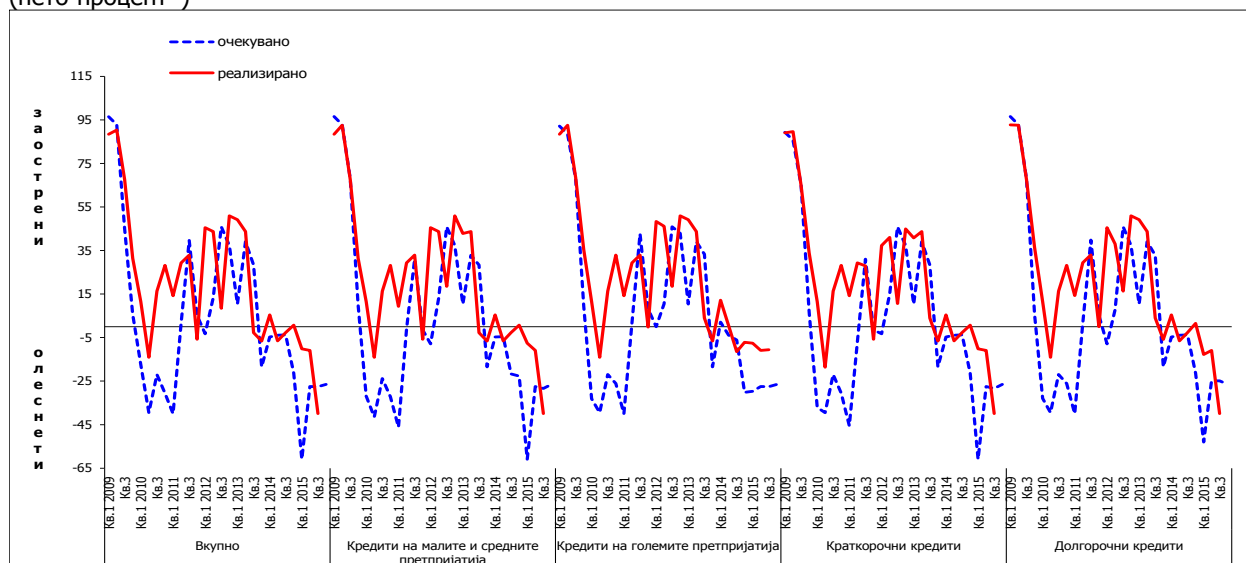
¹ Со Анкетата се опфатени 14 банки, при што сите банки доставија одговори. Методологијата на Анкетата за кредитната активност е претставена во посебен прилог којшто може да се најде на следнава врска: [Методологија на анкетата за кредитната активност](#)

² Се однесува на Одлуката за изменување на Одлуката за задолжителната резерва, што ја донесе Советот на Народната банка во август 2015 година, со којашто се врши намалување на стапката на задолжителната резерва за обврските на банките кон физички лица во домашна валута со договорна рочност над една година, од 8% на 0%, со што овие обврски добиваат ист третман како и обврските над две години, за кои веќе се применува стапка 0% од 2012 година.

Кредити на претпријатијата

Услови за кредитирање. Нето-олеснувањето на кредитните услови на претпријатијата продолжи и во третиот квартал на 2015 година, но посилено во однос на претходниот период, при што нето-процентот се зголеми од -10,9 во вториот квартал на -39,9 во третиот квартал. Олеснувањето на кредитните услови е посебно нагласено кај кредитите на малите и средните претпријатија, како и кај краткорочните и долгорочните кредити. Најголемиот дел од банките и натаму укажуваат на непроменетост на кредитните услови на овој пазарен сегмент, со тоа што во третиот квартал се забележува одредено намалување на процентот на банките што се изјасниле на овој начин (од 83,6% во вториот, на 60% во третиот квартал на бруто-основа). Во наредниот период, очекувањата на банките упатуваат на натамошно нето-олеснување на кредитните услови кај сите типови кредити, со иста јачина како и во минатата анкета.

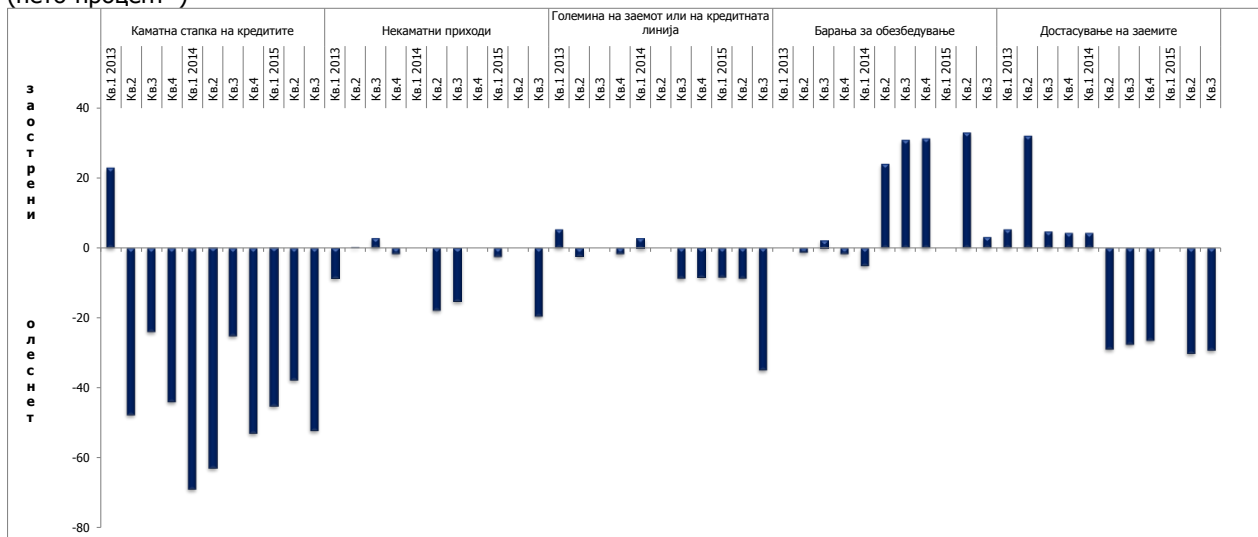
Графикон 1: Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на конкретните кредитни услови, во третиот квартал е забележано значително нето-олеснување кај речиси сите кредитни услови на корпоративните кредити во однос на претходниот период. Така, поголемо нето-олеснување е забележано кај условите поврзани со каматната стапка, некаматните приходи и големината на заемот или на кредитната линија. Достасувањето на заемите и понатаму е услов којшто забележува олеснување, на нето-основа речиси исто како во претходната анкета. Од друга страна, и во овој квартал продолжи нето-заострувањето на барањето за обезбедување, но значително послабо од претходно. Така, во третиот квартал, само 3% од банките се изјасниле за делумно заострување на барањата за обезбедување, додека остатокот укажуваат на непроменети услови во овој домен. Во претходниот квартал соодносот помеѓу банките што укажуваат на делумно заострување и банките со оценки за непроменетост на барањата за обезбедување изнесуваше 33% наспроти 67%.

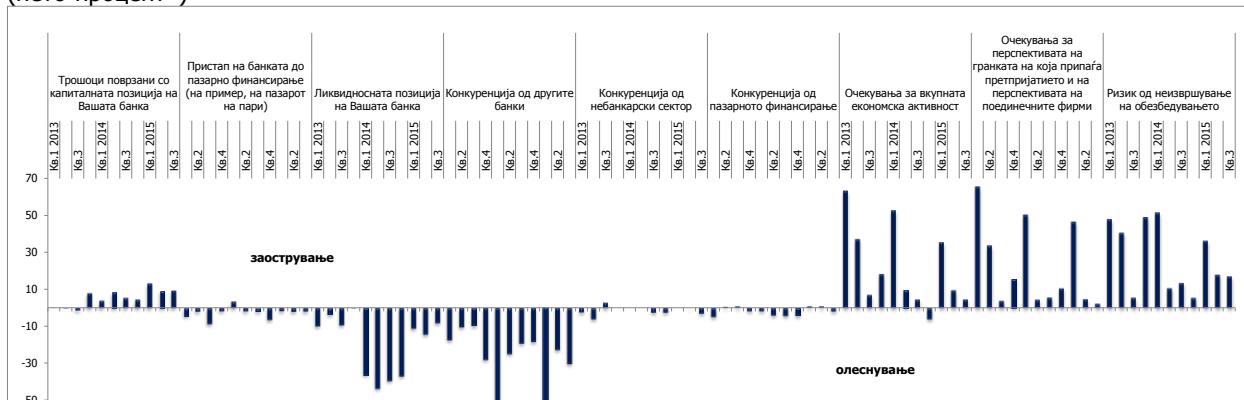
Графикон 2: Промена на поединечните услови за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Во поглед на факторите коишто влијаат на кредитните услови, конкуренцијата од други банки и во овој квартал придонесе за олеснување на условите за кредитирање, но умерено посилно во споредба со претходната анкета. Позитивно влијание според резултатите од оваа анкета има и ликвидносната позиција на банките, но малку послабо во споредба со претходниот квартал. Притоа, од почетокот на 2015 година има понизок нето-процент на банките што оценуваат стимулативно влијание на овој фактор, којшто во просек изнесува околу 11%, во споредба со претходната година кога над 35% од банките на нето-основа оценуваа придонес на ликвидносната позиција за зголемување на кредитната активност. Во однос на факторите поврзани со согледувањата за ризикот, во третиот квартал најголемиот дел од банките оценуваат дека се фактори со неутрално влијание врз кредитните услови. Ваквите оценки укажуваат на понатамошно одржување на стабилни согледувања за ризикот од страна на банките, по забележаното влошување во првиот квартал, кога повеќе од 1/3 од банките на нето-основа укажаа дека согледувањата за ризикот придонесуваат за затегнување на кредитните услови. Исклучок е факторот за ризик од неизвршување на обезбедувањето, којшто и натаму предизвикува нето-заострување на кредитните услови, речиси исто како и во претходниот квартал.

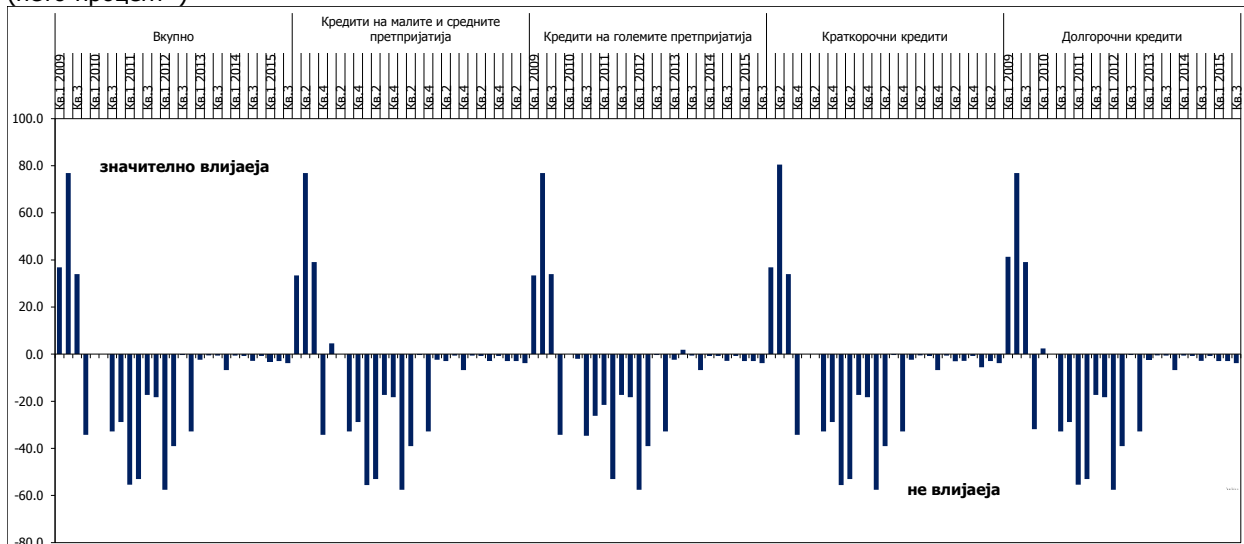
Графикон 3: Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Од аспект на влијанието на промените во монетарната политика во третиот квартал, половина од банките укажуваат на делумно влијание на монетарните мерки врз својата каматна политика, што пред сè се однесува на кредитите на малите и средните претпријатија и на краткорочните кредити. Во однос на кредитите на големите претпријатија и на долгорочните кредити, најголем дел од банките (74,6%) укажуваат на незначително влијание на монетарната политика.

Графикон 4: Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

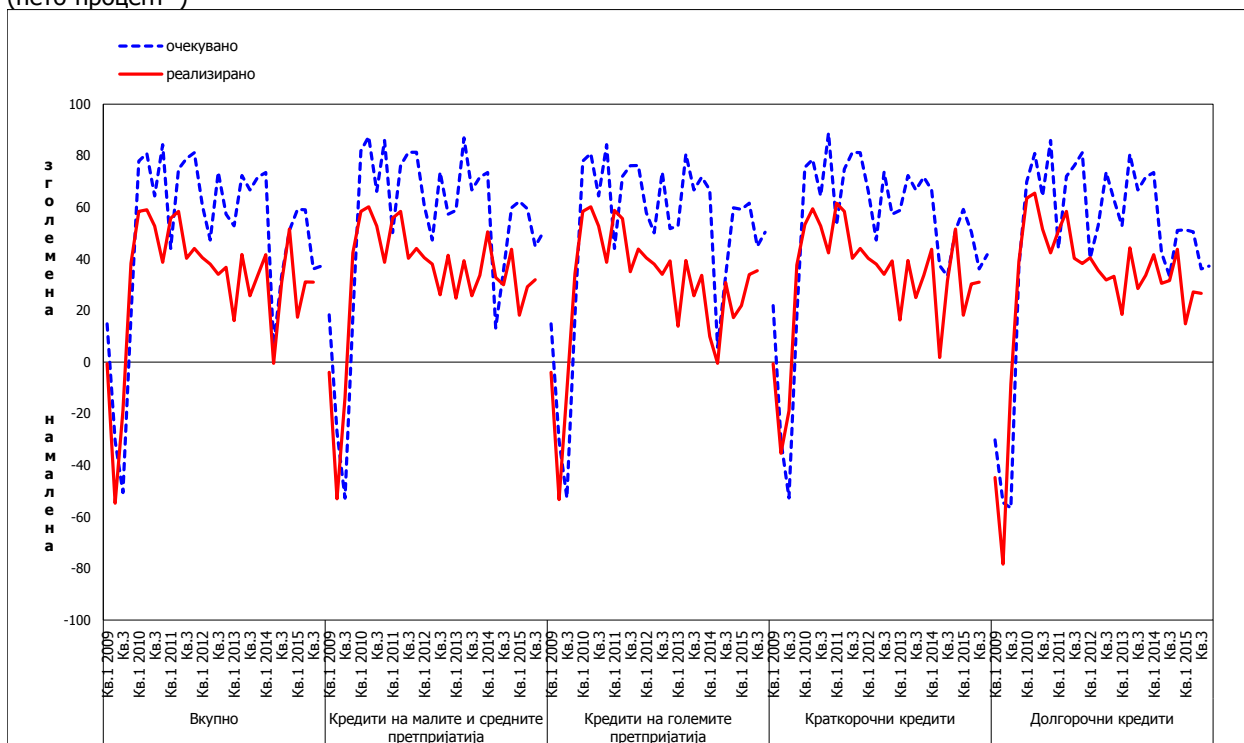

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Побарувачка на кредити. Во третото тримесечје на 2015 година се забележува натамошно нето-зголемување на побарувачката на корпоративни кредити, речиси исто како и во претходната анкета. Така, нето-процентот е речиси непроменет и изнесува 31

во третиот квартал на 2015 година. Сепак, во споредба со претходната анкета се забележува поголем број на банки коишто се определиле за значително зголемување на кредитната побарувачка, на сметка на намалениот број на банки коишто укажале на делумно зголемување. Во наредниот период, банките очекуваат натамошно нето-зголемување на побарувачката на корпоративните кредити, што претставува продолжување на трендот од изминатите анкети.

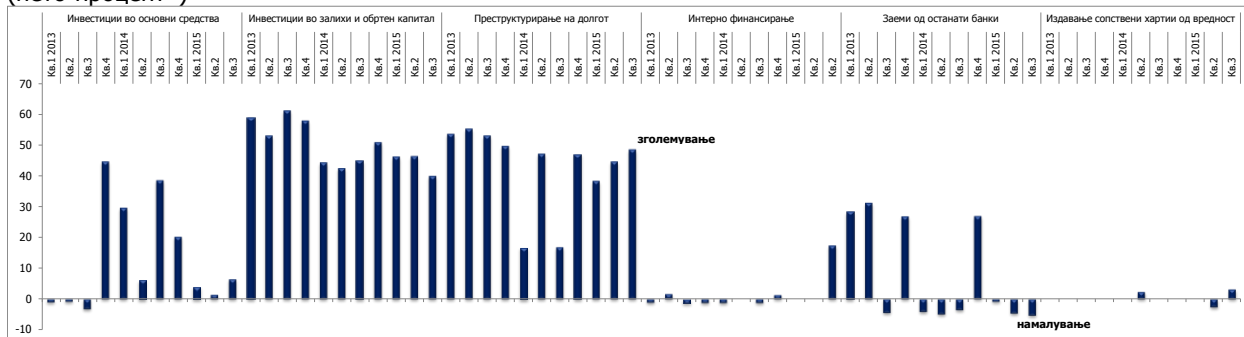
Графикон 5: Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Од аспект на индивидуалните фактори коишто ја условуваат побарувачката на корпоративни кредити, инвестициите во залихи и обртен капитал, како и реструктурирањето на долгот и натаму придонесуваат за зголемување на побарувачката на нето-основа. Во оваа анкета, и интерното финансирање е оценето како фактор што предизвикува зголемување на побарувачката, за разлика од неговото неутрално влијание во претходната анкета.

Графикон 6: Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

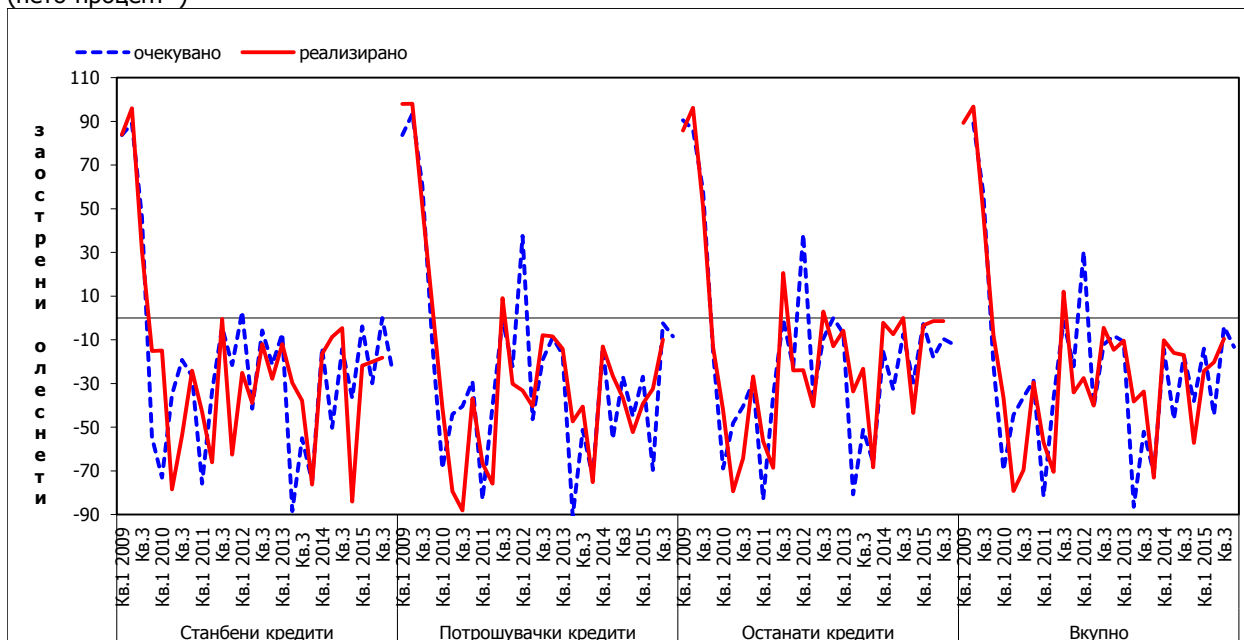

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Кредити на населението

Услови за кредитирање. Трендот на нето-олеснување на кредитните услови кај секторот „население“ продолжи и во третиот квартал на 2015 година, но послабо во однос на претходниот квартал (од -20,3 во вториот квартал на -9,5 во третиот квартал). Намалувањето на интензитетот на олеснувањето на кредитните услови е резултат на потрошувачките кредити, каде што е забележан намален број на банки коишто укажале на делумно олеснети кредитни услови. Воедно, околу 8% од банките укажале на делумно заострени услови кај овој тип кредити, наспроти ниту една банка во претходниот период. Кај станбените кредити, нето-олеснувањето е слично како и во претходниот квартал, при што и во оваа анкета, најголемиот дел од банките укажуваат на непроменетост на кредитните услови за одобрување станбени кредити. Од аспект на очекувањата, банките за последниот квартал на 2015 година очекуваат нето-олеснување, но умерено посилено во споредба со очекувањата од претходната анкета, што е посебно нагласено кај станбените кредити.

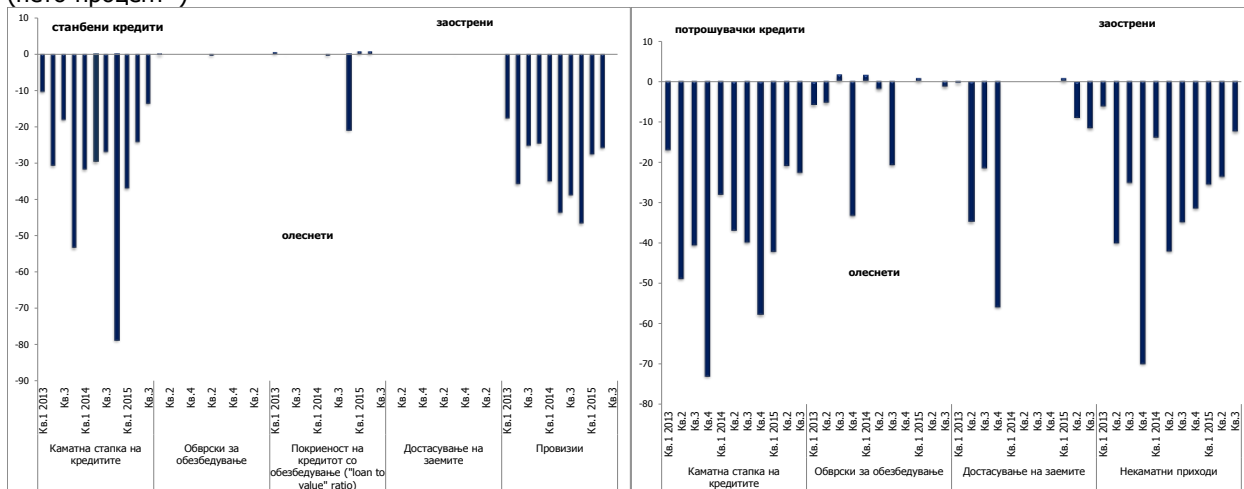
Графикон 7: Услови за кредитирање при одобрувањето кредити на населението (нето-процент*)

*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на поединечните кредитни услови, Анкетата укажува дека и во третиот квартал продолжи трендот на нето-олеснување на поединечните услови кај кредитите наменети за населението, но послабо кај станбените кредити. Така, нето-олеснувањето на каматната стапка е речиси двојно послабо во споредба со претходниот квартал, што е случај и кај провизиите за станбените кредити. Кај потрошувачките кредити, темпото на нето-олеснување е слично како и во претходниот квартал и кај каматната стапка и кај достасувањето на заемите, додека кај некаматните приходи, нето-олеснувањето е двојно послабо во споредба со претходната анкета.

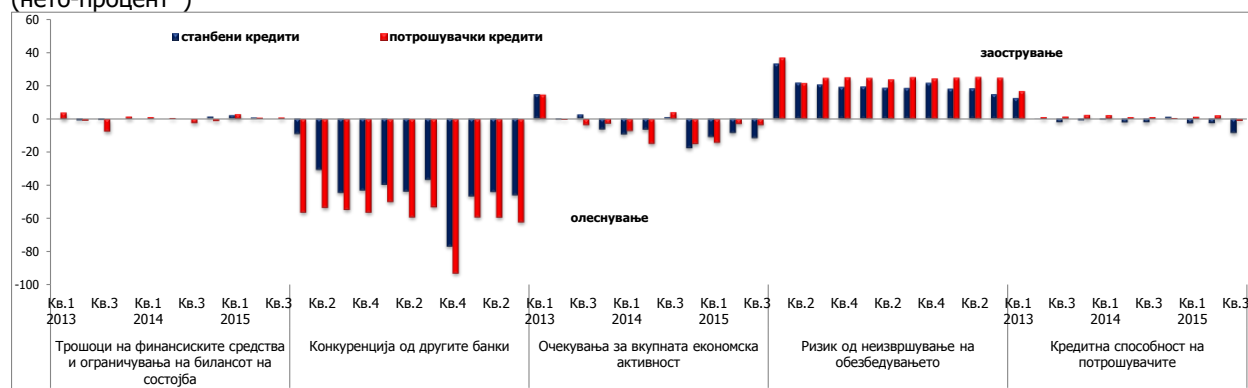
Графикон 8: Поединечни кредитни услови при одобрување станбени и потрошувачки кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Во однос на факторите коишто делуваат врз условите за одобрување станбени и потрошувачки кредити, конкуренцијата од други банки и понатаму е фактор којшто најмногу придонесува за нето-олеснување на условите, и тоа речиси исто онолку како и во претходната анкета. Очекувањата за вкупната економска активност и кредитната способност на потрошувачите и понатаму се фактори коишто придонесуваат за нето-олеснување на кредитните услови, при што кај станбените кредити е забележано умерено зголемување на нето-придонесот на овие фактори за олеснување на условите. Кај потрошувачките кредити, нето-процентите за овие два фактора се релативно стабилни во споредба со претходната анкета и имаат минимален нето-придонес за олеснување на условите. Од друга страна, ризикот од неизвршување на обезбедувањето и натаму е фактор којшто делува во спротивна насока, но малку послабо кај станбените кредити во споредба со претходниот квартал.

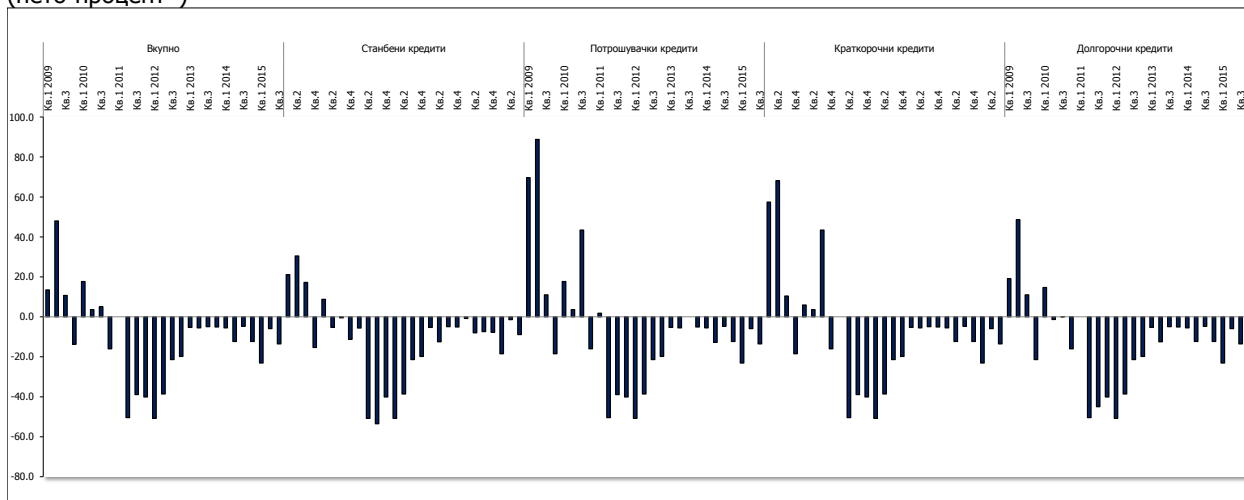
Графикон 9: Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените и потрошувачките кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Од аспект на влијанието на промените во монетарната политика, според Анкетата, околу 90% од банките укажуваат на незначително влијание врз нивната политика на одредување на каматните стапки. Ваквите оценки важат за станбените, а во нешто помал процент (близу 80%) и за потрошувачките кредити.

Графикон 10: Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрување кредити на населението (нето-процент*)

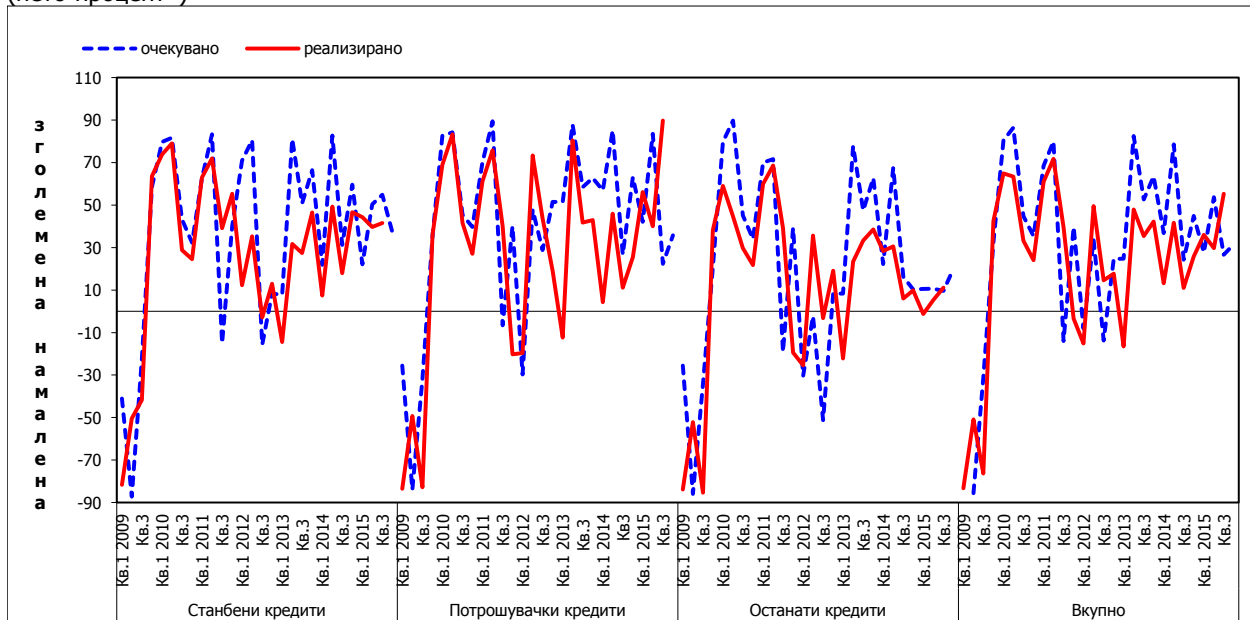

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Побарувачка на кредити. Во однос на побарувачката, банките упатуваат на понатамошно зголемување на побарувачката на нето-основа, но посилно во споредба со претходната анкета, пред сè кај потрошувачките кредити. Притоа, нето-процентите кај вкупните кредити забележаа поместување од 29,7 во вториот квартал на 2015 година на 55,4 во третиот квартал. Во наредниот период, се очекува понатамошно нето-зголемување на вкупната кредитна побарувачка од страна на населението, но умерено посилно во однос на очекувањата од претходната анкета, што се должи на очекуваните движења кај потрошувачките кредити. Имено, кај потрошувачките кредити се очекува умерено засилен раст на побарувачката во наредниот период, за разлика од станбените кредити каде што исто така се очекува раст, но малку послаб во однос на очекувањата од претходната анкета.

Графикон 11

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

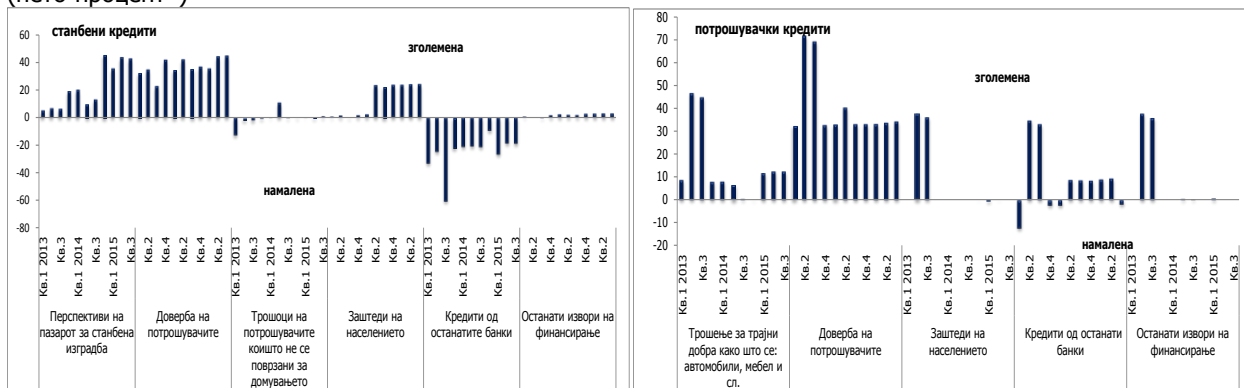

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Од аспект на факторите коишто делуваат врз побарувачката, довербата на потрошувачите и понатаму е главниот фактор којшто придонесува за зголемување на побарувачката на станбените и потрошувачките кредити. Во однос на станбените кредити, перспективите на пазарот на станбена изградба, како и заштедите на населението се фактори коишто ја поттикнуваат побарувачката, и тоа речиси исто како и во претходната анкета. Од друга страна, кредитите од останати банки и натаму придонесуваат за намалување на побарувачката на станбените кредити. Од аспект на потрошувачките кредити, покрај довербата на потрошувачите, позитивно делува и поголемото трошење за трајни добра, и тоа исто како и во претходната анкета.

Графикон 12

Фактори што предизвикуваат промена кај побарувачката на станбени и потрошувачки кредити (нето-процент*)

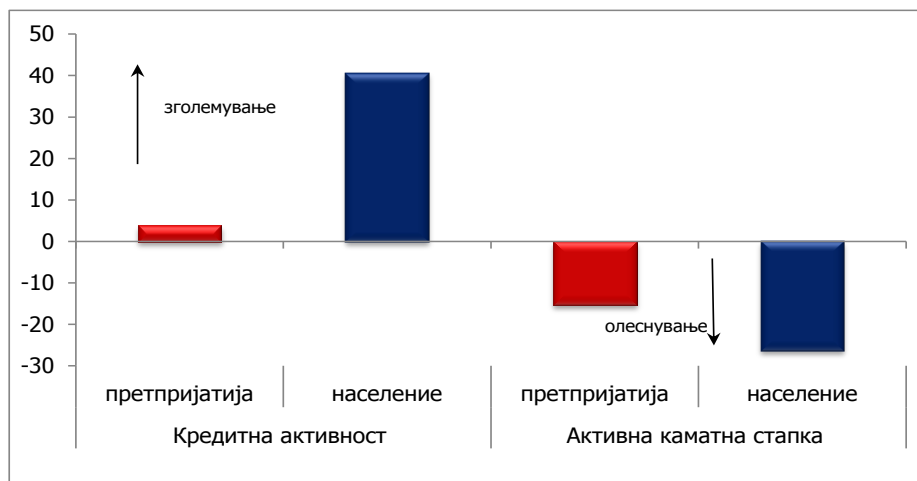
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Дополнително прашање на Анкетата за кредитната активност

Во оваа анкета е вклучено дополнително прашање коешто се однесува на очекувањата на банките за **влијанието од промените кај задолжителната резерва**³ врз движењето на кредитната активност и активната каматна стапка во четвртиот квартал на 2015 година. Подетален табеларен приказ на одговорите од ова прашање е даден во **прилогот 2** од Анкетата.

Графикон 13

Очекувања на банките за влијанието на промените кај задолжителната резерва врз кредитната активност и каматната политика во четвртиот квартал (нето-проценти)

Кај кредитната активност, нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Кај активната каматна стапка, нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на влијанието од промените кај задолжителната резерва, банките очекуваат поголемо влијание кај секторот „население“. Така, околу една третина од банките очекуваат дека во четвртиот квартал на 2015 година, промените во задолжителната резерва ќе придонесат кон делумно зголемување на кредитната активност, како и делумно олеснување на активната каматна стапка кон населението. Кај корпоративниот сектор, за ова се определиле 15% од банките, и тоа само за делумно олеснување на каматната стапка. Делумно зголемување на кредитната активност кон претпријатијата како резултат на мерката очекуваат само 3,9% од банките. Сепак, најголем дел од банките не очекуваат поголеми промени кај кредитните и каматните движења кај населението и претпријатијата како резултат на промените кај задолжителната резерва.

³ Се однесува на Одлуката за изменување на Одлуката за задолжителната резерва, што ја донесе Советот на Народната банка во август 2015 година, со којашто се врши намалување на стапката на задолжителната резерва за обврските на банките кон физички лица во домашна валута со договорна рочност над една година, од 8% на 0%, со што овие обврски добиваат ист третман како и обврските над две години, за кои веќе се применува стапка 0% од 2012 година.

ПРИЛОГ 1⁴

Резултати од поединечните прашања

I. Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени										
Делумно се заострени	2.7		2.7		2.7		2.7		2.7	
Во основа останаа непроменети	83.6	60	83.6	60	83.6	89.3	83.6	60	83.6	60.0
Делумно се олеснети	13.6	39.9	13.6	39.9	13.6	10.6	13.6	39.9	13.6	39.9
Значително се олеснети										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-10.9	-39.9	-10.9	-39.9	-10.9	-10.6	-10.9	-39.9	-10.9	-39.9
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

⁴ Временска серија од податоците на Анкетата за кредитната активност може да се најдат на следнава врска: [Анкета за кредитната активност - временска серија](#)

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		6.4	73.8					
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		9.4	90.5				9.2	9.4
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			98.0	1.9			-2.1	-1.9
-Ликвидносната позиција на Вашата банка		1.2	89.3	7.5	1.9		-14.3	-8.2
Б) Пригисок од конкуренција			68.4		8.7			
-Конкуренција од другите банки			69.7	19.6	10.6		-22.6	-30.2
-Конкуренција од небанкарски сектор			96.8	3.1			-0.3	-3.1
-Конкуренција од пазарното финансирање			98.0	1.9			0.9	-1.9
В) Согледување за ризикот		6.4	70.7					
-Очекувања за вкупната економска активност		6.4	91.6	1.9			9.5	4.5
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми		7.3	87.6	5.0			4.7	2.3
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	1.9	15.1	82.9				17.9	17.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловен однос		1.2	15.2	11.7	71.8		89.6	82.3
Процент бонитет на клиентот			4.0	24.6	71.3		93.7	95.9
Лојалност кон банката		3.1	34.7	29.3	32.8		65.3	59.0
Капиталната моќ на клиентот			4.0	46.4	49.5		96.4	95.9
Приходите на клиентот			4.0	25.8	70.1		99.1	95.9
Квалитетот на инвестицискиот проект			4.0	43.2	52.7		84.2	95.9
Квалитетот на управувањето во претпријатието			22.5	15.0	62.4		97.8	77.4
Вредноста на хипотеката		4.4	28.1	37.4	30.0		70.8	63.0
Приходната/капиталната моќ на гарантите		12.1	70.9	14.8	2.1		21.5	4.8
Висината на учеството во финансирањето			26.9	59.2	13.8		83.4	73.0
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите			47.7	50.3	1.9		-37.8	-52.2
Б) Останати услови и рокови			37.8	29.3				
-Некаматни приходи			80.3	19.6			0.0	-19.6
-Големина на заемот или на кредитната линија		3.1	58.8	38.0			-8.8	-34.9
-Барања за обезбедување		3.1	96.8				32.9	3.1
-Достасување на заемите			71	29.3			-30.2	-29.3
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

5. Каково влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрените кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	17.9	50.7	20.6	50.7	22.6	21.4	17.9	50.7	17.9	21.4
Незначително влијаеја	79.0	45.3	76.3	45.3	74.3	74.6	76.3	45.3	79.0	74.6
Не влијаеја	3.0	3.9	3.0	3.9	3.0	3.9	5.7	3.9	3.0	3.9
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-3.0	-3.9	-3.0	-3.9	-3.0	-3.9	-5.7	-3.9	-3.0	-3.9
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена			2.7							
Делумно е намалена	1.5	0.9	1.5		4.2	0.9	2.3	0.9	6.2	5.3
Во основа остана непроменета	65.8	67.1	62.3	68.0	57.6	62.7	65	67.1	60.3	62.7
Делумно е зголемена	30.8	2.6	31.6	2.6	35.5	7.0	30.8	2.6	31.6	2.6
Значително е зголемена	1.8	29.3	1.8	29.3	2.6	29.3	1.8	29.3	1.8	29.3
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	31.1	31.0	29.2	31.9	33.9	35.4	30.3	31.0	27.2	26.6
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето б во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности од финансирање			37.0	29.3				
- Инвестиции во основни средства		7.3	78.9	13.7			1.4	6.4
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			60.0	38.0	1.9		46.3	39.9
-Преструктурирање на долгот		0.9	34.4	49.4		15.2	44.6	48.5
Б) Употреба на алтернативно финансирање		0.9	65.4	0.0				
-Интерно финансирање		0.9	74	18.3		6.4	0.0	17.4
-Заеми од останати банки		7.3	90.7	1.9			-4.7	-5.4
-Издавање сопствени хартии од вредност			71.7	3.1		25.1	-2.7	3.1
Ве молиме наведете ги								
В) Останати фактори,								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“(делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат									2.7	
Во основа ќе останат непроменети	72.3	73.4	71.5	73.4	72.3	73.4	71.5	73.4	69.6	73.4
Делумно ќе се олеснат	25.8	24.6	26.6	24.6	25.8	24.6	26.6	24.6	25.8	24.6
Значително ќе се олеснат	1.8	1.9	1.8	1.9	1.8	1.9	1.8	1.9	1.8	1.9
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-27.6	-26.5	-28.4	-26.5	-27.6	-26.5	-28.4	-26.5	-24.9	-26.5
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета	63.8	62.7	55	49.6	55	49.6	63.8	58.3	63.8	62.7
Делумно ќе се зголеми	36.1	37.2	44.9	50.3	44.9	50.3	36.1	41.6	36.1	37.2
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	36.1	37.2	44.9	50.3	44.9	50.3	36.1	41.6	36.1	37.2
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени								
Делумно се заострени		3.7				7.9		
Во основа останаа непроменети	79.5	83.3	79.7	82.0	67.3	74.5	98.4	98.8
Делумно се олеснети	18.9	11.8	18.7	16.8	31.1	16.4		
Значително се олеснети	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-20.3	-9.5	-20.1	-18.2	-32.5	-9.9	-1.4	-1.4
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100				0.7	0.0
Б) Пригисок од конкуренција			49.7	13.1	2.8			
-Конкуренција од други банки			54.3	41.7	4.2		-43.9	-45.9
В) Согледувања за ризикот			59.9	5.7				
-Очекувања за вкупната економска активност			88.6	11.6			-8.6	-11.6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		21.2	72.5	6.5			18.2	14.7
-Кредитна способност на потрошувачите			91.6	8.6			-2.7	-8.6
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни
 - = делумно важни
 0 = важни
 + = многу важни
 ++ = исклучително важни
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.2
Познавање на клиентот преку деловен однос	0.8		27.4	64.2	7.8		71.6	71.2
Процент бонитет на клиентот		0.8		38.3	61.1		99.1	98.6
Лојалност кон банката		2.8	59.9	30.1	7.4		35.2	34.7
Капиталната моќ на клиентот		32.1	4.0	42.3	21.8		31.7	32.0
Приходите на клиентот			1.1	30.1	69.0		100	99.1
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот		32.1	15.6	46.8	5.7		31.0	20.4
Вредност на хипотеката		3.7	3.1	41.7	51.7		89.6	89.7
Приходна/капитална моќ на гарантите		11.1	23.8	30.4	34.9		56.3	54.2
Висина на учеството во финансирањето			23.0	70.7	6.5		78.7	77.2
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја		0.8	0.3	0.8	0.3	7.9	0.3	8.7	0.3	
Незначително влијаеја	93.9	85.9	98.1	90.5	93.6	78.8	93.6	78.0	93.6	86.7
Не влијаеја	5.9	13.5	1.4	8.9	5.9	13.5	5.9	13.5	5.9	13.5
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-5.9	-13.5	-1.4	-8.9	-5.9	-13.5	-5.9	-13.5	-5.9	-13.5
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Цена			86.5	13.7			-24.2	-13.7
Б) Останати услови			62.8					
-Обврски за обезбедување			100				0.0	0.0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			100				0.7	0.0
-Достасување на заемите			96.5			3.7	0.0	0.0
-Провизии			84.9	10.2	5.1	0.0	-25.8	-15.3
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		3.7	93.7	2.8			0.8	0.9
Б) Притисок од конкуренција			38.1	27.5				
-Конкуренција од другите банки			38.1	62.1			-59.2	-62.1
В) Согледувања за ризикот		4.0	58.7	2.9				
-Очекувања за вкупната економска активност		3.7	89.1	7.4			-3.0	-3.7
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		24.9	75.3				25.3	24.9
- Кредитна способност на потрошувачите		3.7	91.6	4.9			2.3	-1.2
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа останаа непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите		0.3	76.9	21.6	1.4		-21.0	-22.7
Б) Останати услови			62.7	2.9				
-Обврски за обезбедување		1.5	95.8	2.9			0.0	-1.4
-Достасување на заемите			88.5	10.3	1.4		-8.7	-11.7
-Некаматни приходи			87.7	12.5			-23.7	-12.5
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена		0.4				0.8		
Делумно е намалена								
Во основа остана непроменета	70.1	44.1	60.1	58.6	59.8	8.8	94.5	89.1
Делумно е зголемена	28.7	55.7	38.3	41.6	38.6	90.6	5.3	11.1
Значително е зголемена	1.0		1.4		1.4			
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	29.7	55.4	39.7	41.6	40.0	89.8	5.3	11.1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање			49.2	2.8	11.6			
- Перспективи на пазарот за станбена изградба	2.0		53.8	32.8	11.6		43.3	42.4
- Доверба на потрошувачите			55.7	32.9	11.6		43.9	44.5
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		2.0	95.4	2.8			0.8	0.8
Б) Употреба на алтернативно финансирање			62.8	2.8				
- Заштеди на населението			76.2	24.0			23.8	24.0
- Кредити од останатите банки		23.2	72.8	4.2			-18.8	-19.0
- Останати извори на финансирање			97.4	2.8			2.8	2.8
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0= придонесува за непроменетост на побарувачката
 + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање			49.3	16.3				
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		2.0	83.7	14.5			12.5	12.5
-Доверба на потрошувачите			65.9	34.3			33.8	34.3
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			65.3	0.3				
-Заштеди на населението			100.2				0.0	0.0
-Кредити од останати банки		2.0	98.2				9.4	-2.0
-Останати извори на финансирање			100.2				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат	4.7	3.5			10.3	7.4		
Во основа ќе останат непроменети	86.4	80.1	100	77	76.8	77.0	90.2	88.1
Делумно ќе се олеснат	8.7	16.7		23.7	12.7	15.8	9.6	12.1
Значително ќе се олеснат								
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-3.9	-13.2	0.0	-23.7	-2.4	-8.4	-9.6	-12.1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали								
Во основа ќе остане непроменета	73.2	68.6	44.9	63.0	77.4	64.4	90.2	80.3
Делумно ќе се зголеми	26.6	31.6	54.9	37.2	22.4	35.8	9.6	19.9
Значително ќе се зголеми								
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	26.6	31.6	54.9	37.2	22.4	35.8	9.6	19.9
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	7.5	44.0	78.0				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		4.0	96.6				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	58.6	92	37.7				1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	36.4	66.2	32.9				1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	46.3	44.2		39.0			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	69.1	2.7				27.5	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	11.2	13.5		56.7			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	15.7	5.5	78.1	30.2			1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	0.0	45.4	30.2	53.9			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	30.2	73.0	36.7	56.5			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	30.2	56.3	51.6	56.5			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	1.8	52.4	49.8	1.3			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотекиите?		77.9	51.6		30.2		1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5)

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.

Кредитирање на населението*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?		100					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	43.9	60.0					1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	70.2	40.8	0.8	11.6			1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	89.4	8.0					1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	20.8	0.8				78.6	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	11.6	53.3	46.9				1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	14.7	85.5					1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	11.9	77.4	22.5				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?	2.8	60.5	3.7	44.8			1-управниот одбор, 2- кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	31.5	57.1	23.2				1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	4.6	75.8	19.0	0.8			1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.

ПРИЛОГ 2

Резултати од дополнителното прашање

1. Кои се Вашите очекувања од влијанието на промените на Одлуката за задолжителна резерва⁵ врз кредитната активност и активната каматна стапка на Вашата банка во наредните три месеци?

Кредитна активност

	Вкупни кредити на претпријатијата	Вкупни кредити на населението
Значително ќе се намали		
Делумно ќе се намали		
Во основа ќе биде непроменета	96.0	59.2
Делумно ќе се зголеми	3.9	40.7
Значително ќе се зголеми		
Неприменливо		0.3
Вкупно	100	100
Нето-процент*	3.9	40.7
Број на банки коишто одговориле	14	14

Активна каматна стапка

	Вкупни кредити на претпријатијата	Вкупни кредити на населението
Значително ќе се заостри		
Делумно ќе се заостри		
Во основа ќе биде непроменета	84.7	73.6
Делумно ќе биде олеснета	15.2	26.3
Значително ќе биде олеснета		
Неприменливо		0.3
Вкупно	100	100
Нето-процент*	-15.2	-26.3
Број на банки коишто одговориле	14	14

*Кај кредитната активност, нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Кај активната каматна стапка, нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

⁵ Се однесува на Одлуката за изменување на Одлуката за задолжителната резерва, што ја донесе Советот на Народната банка во август 2015 година, со којашто се врши намалување на стапката на задолжителната резерва за обврските на банките кон физички лица во домашна валута со договорна рочност над една година, од 8% на 0%, со што овие обврски добиваат ист третман како и обврските над две години, за кои веќе се применува стапка 0% од 2012 година.